

Laosz ünnepén

Egy új korszak kezdetének tizedik évfordulóját ünneplik ma Laoszban. Egy évtizeddel ezelőtt az „egymillió elefánt országában” a forradalmi erők megszüntették a királyságot, és kikiáltották a köztársaságot. A kerek évforduló alkalmat ad a számvetésre, mi és hogyan változott a mintegy három és fél millió lakost számláló indokínai állam életében.

A változások kezdetén Laosznak még a kellő mennyiségű áram biztosítása is gondot jelentett, a torz gazdasági struktúra és elmaradott mezőgazdaság pedig nem volt képes megtermelni a lakosság ételmét. A legnehezebb szakaszról áldozatos munkával, a szocialista országok támogatásával sikerült kilábalni. Az alapvető élelmiszerekből Laosz ma már önálló. Erőteljesen fejlődik a szocialista ipar, gyárak, üzemek százai kezdtek termelni, hogy elősegítsék az idén záruló első öt-éves terv minél sikeresebb teljesítését. Külpolitikai téren elismerést érdemel, hogy az ország fontos szerepet vállal a délkelet-ázsiai térség bekéjének és biztonságának megteremtésére irányuló erőfeszítésekből.

A gondok tíz év alatt természetesen nem szűnhettek meg, ám a jövő reménytelte. Nemzeti ünnepén sok sikert kívánunk a laoszi népnek a nagyszabású építőmunkában.

Magyar vezetők üdvözlő távirata a laoszi nemzeti ünnep alkalmából.

1985. december 1.

Kaysone Phomvihane elvtársak, a Laoszi Népi Forradalmi Párt Központi Bizottsága főtítkáranak, a Laoszi Népi Demokratikus Köztársaság Minisztertanácsa elnökének

Szafuanong elvtársnak, a Laoszi Népi Demokratikus Köztársaság elnökének, a Legfelsőbb Népi Gyűlés elnökének

Kedves Elvtársak!
Nemzeti ünnepük, a Laoszi Népi Demokratikus

Köztársaság kikiáltásának 10. évfordulója alkalmából a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa, Minisztertanácsa, Országgyűlése, valamint egész népünk nevében elvtársi üdvözlőnként és jókívánságainkat küldjük Önöknek, a Laoszi Népi Forradalmi Párt Központi Bizottságának, a Laoszi Népi Demokratikus Köztársaság Minisztertanácsának, Legfelsőbb Népi Gyűlésének, a baráti laoszi népnek.

Népünk őszinte elismeréssel tekint azokra az eredményekre, amelyeket népük a Laoszi Népi Forradalmi Párt vezetésével az elmúlt 10 év alatt a népi hatalom megszilárdításában, a társadalom és a nemzetgazdaság szocialista átalakításában elért. Kívánjuk, hogy sikerrel teljesítsék pártjuk III. kongresszusának célkitűzéseit, első öt-éves tervük feladatait.

Nemzeti ünnepük alkalmából további sikereket kívánunk Önöknek és a baráti laoszi népnek hazájuk felvirágoztatásáért folytatott áldozatos tevékenységükhöz.

Kádár János,
a Magyar Szocialista Munkáspárt főtitékára

Losonczy Pál,
a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke

Lázár György,
a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke

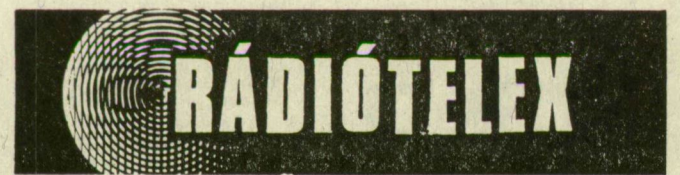
Sarlós István,
a Magyar Népköztársaság Országgyűlésének elnöke

A Laoszi Népi Demokratikus Köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából a Szakszervezetek Országos Tanácsa, a KISZ Központi Bizottsága, a Hazafias Népfront Országos Tanácsa, a Magyar Szolidaritási Bizottság, az Országos Békatanács és a Magyar Nők Országos Tanácsa táviratban köszöntötte laoszi partnerszervezeit. (MTI)

Hámori Csaba Angolába utazott

Hámori Csabának, az MSZMP Politikai Bizottsága tagjának, a KISZ KB első titkáranak vezetésével vásárra magyar pártküldöttség utazott Angolába, hogy részt vegyen az MPLA Munka-párt II. kongresszusán. A magyar küldöttség

tagja Budzsákia Mátyás, az MSZMP KB közigazgatási és adminisztratív osztályának helyettes vezetője, Sós János, a KB külügyi osztályának munkatársa és Gulyás András, hazánk luandai nagykövete, aki a helyszínen csatlakozik a delegációhoz.

DÉL-AFRIKAI SZAKSZERVEZETI KÖZPONT

Elijah Barayi személyében a Fekete Bányászok Országos Szakszervezetének (NUM) vezetőjét választotta elnökül a harminckét dél-afrikai szakszervezet részvételével szombaton megalakult Dél-afrikai Szakszervezeti Kongresszus, a COSATU.

A félmillió szervezett dolgozó képviseletében 900 küldött és 61 megfigyelő kezdett tanácskozást szombaton este a dél-afrikai Durban városában, azzal a céllal, hogy olyan szakszervezeti központot hozzon létre, mely egységesen tud fellépni a faji elkülönítés rendszerével. A COSATU főtítkári tisztét Jay Naidoo tölti be.

OBT-KÜLDÖTTÉSÉ STOCKHOLMBAN

Pethő Tibornak, a BVT elnöksége tagjának vezetésével békemozgalmi küldöttség utazott szombaton Stockholmba, a Béke Világtanács irodájának háromnapos ülésére. A tanácskozáson meg-

vitadják a BVT jövő évi akcioprogramját, s azt, hogy a nemzetközi békemozgalmi miképpen járul hozzá a jövő őszi koppenhágai békevilágtalálkozó előkészítéséhez.

DRÁGABB A BENZIN LENGYELORSZÁGBAN
Hús százalékkal drágult a benzin és harminc százalékkal a gázolaj Lengyelországban. Vasárnapról kezdve a 94-es oktánszámú benzin literje 60 zlotyba (13,41 forint), a gázolaj 42 zlotyba (9,38 forint) kerül.

Az áremelést azzal indokolták, hogy jobban kell ösztönözni a takarékoskodást, és ezért a jegyrendszer által amúgy is korlátozott keresletet az árákal is befolyásolni kell. Aki külföldi rendszámú kocsival utazik Lengyelországba, csak az Orbis lengyel utazási irodánál váltott benzinutvány ellenében tankolhat. Ilyen utalványokat az Orbis külföldi vagy lengyelországi irodáiban lehet vásárolni külföldi fizetőeszközzel, illetve külföldön váltott utalványokkal.

Lehetnek eltérő teljesítmények

Fiatl pedagógusok fóruma Szegeden

Bizonyára sokáig emlékezetes marad az a fórum, amelyet fiatal pedagógusoknak rendeztek szombaton az újszegedi tanácsai oktatási központban. A szegedi, a megyei KISZ-bizottság évek óta próbálja szakmai tanácskozás sorával felhívni és terelgetni az ifjú szakembereket figyelmét olyan kérdésekre, amelyekkel az érinthetteknek — talán életkorukból következően — érdemi módon nemigen van módjuk foglalkozni. E legutóbbi pedagógus-összejövetel természetesen beleillik a sorba, de különös aktualitása miatt rendezhogy is. Miért? Egy szegedi tanítónő úgy fogalmazta meg: már-már megszoktuk, hogy nem tudjuk, mit, miért csinálunk? Arra pedig, hogy tudják, mit és miért csináljanak, igen nagy szükség lesz jövőre. Az életbe lépő oktatási törvény ugyanis a pedagógusoknak nem csupán egyszerű végrehajtó szerepkört szán. Kreatív, alkotó munkát követel minden tanártól, a kezdőtől, a nyugdíj előtt állóig egyaránt.

A szombati fórumon szövegeseknek kérték vezető szakemberek az ifjú pedagógus generációt.

Gaszó Ferenc művelődési miniszterhelyettes például a következőkhöz: vegyenek részt, az oktatás és nevelés hatékonyságának növelése érdekében, a törvény adta változtatások helyi kidolgozásában. A fokozatosság elvét betartva minden iskolának magának kell megtalálni az átalakítás módját. S az ifjú tanárok talán a legalkalmasabbak a stabilitás és a stagnálás fogalmainak szétválasztására. A miniszterhelyettes hangsúlyozta, *eljárt az idő az eddigi pedagógiai stratégiák fölött.* Ma nem szerkeszti tantervi reformra van szükség, hanem differenciált, sokszínű iskolarendszer működtetésére, amelyben igenis lehetnek eltérő teljesítmények. Sem módszert, sem követelményt, sem az értékrendet nem szabad uniformizálni. Keserű tapasztalatok igazolják az ilyen kísérletek kudarcát (tulajdonképp az eddigi reformok kétharmadának látványos bukása). S félt, egyre lustább nemzedék váltja egymást az iskolapadokban, hacsak nem szakít gyökeresen jelenlegi módszereivel a pedagógustársadalom. Az oly sokat emlegetett feltételekről is szólt a miniszterhelyettes. Például arról, hogy jelenleg 13 ezer tanterem, 15 ezer pedagógus hiányzik, de nem kielégítő az iskolai „segédszemélyzet” és eszközrendszer sem. A VII. ötéves tervben négyezer tanterem építésére, 15 ezer felülvizsgálásra, adminisztrátor, tanár foglalkoztatására, 250 tanterem létesítésére van lehetőség. Kevesebb a szükség. S ez a tendencia érvényes Csongrád megyére is, ahol különben a pedagógusok 44 százaléka fiatal. *(Szabó G. László,* a megyei tanács elnökhelyettese róluk tartott előadást a fórumon.)

*

A több mint kétszáz résztvevő hét szekcióban vitatta

meg az elhangzottakat. Egyebek között így:

— En nem hiszem, hogy a jelenlegi helyzetemben ennél többre képes leszek. Váserhelyen kollégiumi nevelőtanárná vagyok, KISZ-tanácsadója a vendéglátóipari iskolának, tanító biológiát levelezőknek, eladástetikát nappalisoknak. Egy másik iskolában, a közgazdasági szakközépben, óraadóként, földrajzot. A kollégiumban a munkahelyem — egyben a lakásom. Hétfőtől péntekig, reggeltől estig dolgozom. Az biztos, engem nem erre képeztek a debreceni egyetem biológia-földrajz szakán. Tizenháromra végeztünk, ketten kaptak végzettségüknek megfelelő állást. Szeretnék tanítani, de hát így? Azt hiszem, éppen ideje átgondolni és megváltoztatni az ilyen kényszerpályákat.

— Nagyon örülök ennek a tanácskozásnak, mert itt végre az óvónőkre is úgy tekintenek, mint a pedagógusokra. Tapasztaltam, amikor oktatásról, nevelésről beszéltek bennünket valahogy mindig elfelejtettek. A jelenlegi képzési struktúrán jó, hogy végre változtatnak, s az óvónők tanítói képesítést is szerezhettek. Talán a dajkákról sem feledkeznek meg. Alapvető nevelési kérdéseket nekik is ismerniük kell. Szerintem nagy a távolság, a szakadék, óvodák és általános iskolák között. Az utób-

binak kellene közeledni felénk, mert az első osztályosok képtelenek megbirkózni a jelenlegi követelményekkel.

— Évek óta mondjuk, rugalmasabban is lehetne kezelni a tananyagot. No, de az igazgató, a szakfelügyelő azt nézi, tartom-e a tempót, nem maradtam-e le. Szóval, nem a valós eredményre kíváncsiak, hanem arra, megfelelek-e az átlagos elvárásnak.

— A tanítónők továbbtanulási szándékát sokáig komolyan se vették. Most már legalább hagynak bennünket, ha van rá lehetőség. Egyébként, kimondva vagy elhallgatva, egy fősó tagozatos tanár rangján alulnak érzi, ha alsóban kell helyettesíteni.

— Egyetemeken, főiskoláinkon nem vagyunk olyan helyzetben, hogy válogassunk a jelentkezőkből. Felsőoktatásunk nem tud lépést tartani a tudományos eredményekkel szemben. Már 40 órát tartunk hetente, s az is kevés. Azt hiszem, az élet ránk kényszeríti a szemléletváltást, a követelményelv érvényesítését. Persze a kényelem nagy úr.

Az oktatási törvény 800 régi rendeletet, jogszabályt szüntet meg. És jogi garanciát ad az iskolai demokraciának, a tanári szabadságnak.

Mag Edit

Se túl nagy, se túl kicsi

Kazánépítők a Zsitva-soron

Az orosházi Építőipari Kútúró és Kazánépítő Szövetkezeti Vállalat egy hónappal ezelőtt kirendeltséget hozott létre Szegeden, a Zsitva sor egyik lakásában. *Kosztá Mihály* kirendeltségvezetőt faggattuk.

— *Mivel foglalkozik a vállalat, milyen elképzelésekkel jelentek meg Szegeden?*

— Vállalatunk három alapvető profillal rendelkezik, s ennek megfelelően három fő-építészeti terület van. Kútúróink Magyarországon a vízkutak fúráásával foglalkoznak, s emellett elsősorban saját szabadalmunkra támaszkodva — melynek lényege egy vegyi eljárás —, az elapadt („bedöglött”) kuttak vízhozamát visszaállítják, méghozzá az eredeti vízhozam 80-130 százalékára.

— *Eljárásuk, hirtelnek túljutott az országhatáron.*

— Jelenleg Tunéziában, Líbiában és Ausztriában dolgozunk. Az említett két keleti államban már évek óta, megszakítás nélkül. Építőipari fő-építészeti területünk tevékenységéről, mely a szegedi kirendeltség alaptevékenységét is jelenti, annyit, hogy technológiai szerelésekkel, fűtések (külső, belső) víz-, gőz- és gázveze-

terek csőszerelésével foglalkozunk. Ez önmagában nem új dolog, ami mégis más: a legkisebb munkától, ami akár százezer forint lehet, vállalatunk több tízmilliókat is elsősorban belföldön, és itt, Csongrád megyében.

Vállalatunk elképzelése a szegedi kirendeltséggel kettes célú. Elsősorban Szeged és környékén kazánjavító, csőszerelési munkákat végezni, illetve a külföldi technológiai szerelésekhez szükséges szakembereket képezni. Jelenleg több mint 30 kiváló szakember dolgozik kirendeltségünkön, a csőszerelés minden válfajában. Valamennyien „világot járt”, kipróbált, megbízható szakemberek. Ezenkívül felszárban dolgoznak a gdanski kikötőben kemény valútáért. Ez a munka egészen 1988-ig tart. A közeli napokban sikerült versenytárgyalás révén elnyernünk egy norvégiai munkát, mely elsősorban hegesztés.

— *Milyen feladatok várnak az új kirendeltségre?*

— Jelenlegi létszámunkat már a közeljövőben bővítenünk kell, hiszen csak a norvégiai munkahelyre jelentős számú szakembert kell küldtünk: az első turnust januárban, a többieket folyamatosan. A munka előreláthatóan több évig tart. Gondom jelenleg nincs, hiszen egyik ember hozza a másikat. Tisztában vannak azzal, ha itthon becsületesen és megbízhatóan végzik munkáikat, előbb-utóbb kijutnak külföldre. Jelenlegi létszámunk egynegyede huszonéves, kezdő szakmunkás. Tudják, hogy amennyiben elsajátítják azokat a szakmai fogásokat, melyek szüksége-

Az autókлуб közgyűlése

A Magyar Autókлуб szombaton a Budapest Kongresszusi Központban tartotta tisztújító közgyűlését. Balogh Tibor főtítkárszámolt be az elmúlt öt esztendő munkájáról, s vázolta a további teendőket. Megállapította, hogy az autókлуб tagjainak a száma az öt évvel ezelőtti 173 ezerről 430 ezerre emelkedett, s ez azt jelenti, hogy ma az autókлубdonosok egyharmada klubtag. Az elmúlt években számottevően javult az autókлуб szolgáltatásainak színvonala: 21 új műszaki állomás létesült, 8 további segélyszolgálati állomást hoztak létre, elkészült a budapesti új segélyszolgálati bázis, s kiépült az ügynevezett miniallomások hálózata. A főtítkári beszámoló után Urbán Lajos közlekedési miniszter szólalt fel. Elmondta, hogy a hetedik öt-éves tervidőszak idején várhatóan 550—600 ezer személygépkocsi beszerzésére lesz lehetőség, 2000-ig 2,3 millióra bővül a hazai személyautópark. Egyre nagyobb szükség van a közlekedési hálózat Budapestcentrikusságának feloldására, a mostaninál jobb közlekedési kapcsolatok megteremtésére. Eppen ezért tovább folytatják a bekötőutak építését, bővítik a dunai átkelési lehetőségeket, s hamarosan megkezdik az M0-as autópálya első szakaszának építését.

A közgyűlés megválasztotta a tisztviselőket. Az elnök újból Kiss Dezső, az ügyvezető elnök Valter Medárd lett, a klub főtítkárává ismét Balogh Tibort választották.

Balogh József

Ásványvizek árának emelkedése

A Fővárosi Ásványvíz- és Jégipari Vállalat közli, hogy 1 literes Kristály és Harmat ásványvizeinek fogyasztói ára az előállítási költségek növekedése miatt december 2-től 2-től 4,50 forintról 5 forintra emelkedik.

A Borsodsziraki Bartók Mezőgazdasági Tsz közli, hogy 0,5 literes Borsodi ásványvízének fogyasztói ára a termelési költségek növekedése miatt december 2-től 3,10 forintról 3,50 forintra emelkedik. (MTI)